वागादिषु द्रष्टव्यं। ब्रह्मचर्य्यं रेतसो दीक्षा स्त्रिया सह विनोदाभावो मिथुनेन दीक्षा प्रकृतकर्म्मव्यतिरिक्तात् पुरुषार्थानिवृत्तिरात्मनोदीक्षा तस्याः सर्व्वस्या मदीयदीक्षाया एता 'आपः', 'विमोक्त्रीः' विमोचनकर्त्र्यः, अतस्ताभिर्दीक्षापोभिर्विमोचिते 'मयि तेज इन्द्रियम्', च सम्पद्यतां। अपां विमोचनहेतुत्वं तेजसादिहेतुत्वं स्पष्टीक्रियते। 'लोकाः' सर्व्वेपि, 'अद्भ्यः', सकाशात् 'तेज इन्द्रियं', च 'दधिरे'। अप्सु स्नानेन शरीरमलाभावात् कान्तिर्भवति अपां पानेन चेन्द्रियं वर्द्धते तथा 'शुक्राः' निर्म्मला आपः, 'दीक्षायै', 'तपसो विमोचनीः' सर्व्वस्य दीक्षादिरूपस्य तपसो विमोचनहेतवः, स्नानादिना नियमसमाप्तिर्भवति तस्मात् ममापि आप एव दीक्षाया विमोचनं कृत्वा 'इन्द्रियादिकं प्रयच्छन्तु॥

(२) अथ द्वितीयं मन्त्रमाह। "यदृचा साम्ना यजुषा पशूनां चर्मन् हविषा दिदीक्षे। यच्छन्दोभिरोषधीभिर्वनस्पतौ। अद्भ्यो लोका दधिरे तेज इन्द्रियम्॥ १॥ शुक्रा दीक्षायै तपसो विमोचनीः। अपो विमोक्त्रीर्मयि तेजइन्द्रियम्" इति। अहमृगादिभिर्यां दीक्षामृगादिदेवतानुग्रहार्थं दीक्षानियमं प्राप्तोस्मि तथा 'पशूनां', 'चर्म्मणि' कृष्णाजिनादौ, 'यत्', 'दिदीक्षे', यच्च हविःपयसादिना 'दिदीक्षे'। यच्च 'छन्दोभिः' मन्त्रगतैः, 'दिदीक्षे', यच्च 'ओषधीभिः' दर्भपुञ्जोलादिभिः, 'दिदीक्षे', यच्च 'वनस्पतौ' दण्डादौ, 'दिदीक्षे'। अद्भ्य इत्यादि पूर्व्ववत्॥